

Briseļē, 25.5.2016.
SWD(2016) 167 final

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS
IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

Pavaddokuments dokumentam

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai
par paku pārrobežu piegādes pakalpojumiem

{ COM(2016) 285 final }
{ SWD(2016) 166 final }

Kopsavilkums

Ietekmes novērtējums attiecībā uz paku pārrobežu piegādi

A. Rīcības nepieciešamība

Kāpēc? Kāda problēma tiek risināta?

Paku pārrobežu piegādes augstās cenas e-mazumtirgotājiem un patērētājiem, jo īpaši attālos reģionos, un mazajiem un vidējiem uzņēmumiem ir šķērslis pārrobežu e-komercijai. Augsto cenu iemesls ir salīdzinoši lielle šķēršļi ienākšanai tirgū, kā dēļ var tikt ierobežota konkurences veidošanās plašā ģeogrāfiskā tvērumā, un mazajiem sūftītiem raksturīgie mazapjoma sūftījumi, kā dēļ mazinās to spēja panākt izdevīgus nosacījumus; rezultātā cenas ir augstākas, un mazajiem e-mazumtirgotājiem un privātpersonām ir pieejams mazāks piegādes iespēju klāsts. Turklāt daudzām valstu regulatīvajām iestādēm (VRI) nav pietiekama pilnvarojuma uzraudzīt paku pārrobežu piegādes tirgu, tāpēc tām trūkst informācijas, kas nepieciešama, lai identificētu iespējamus tirgus trūkumus vai citas regulatīvas problēmas. Arī mazumtirgotājiem un patērētājiem trūkst informācijas par viņiem pieejamo piegādes iespēju klāstu. Vispārējā pakalpojuma saistību tvērums dalībvalstīs atšķiras, tāpēc ar Pasta pakalpojumu direktīvu (97/67/EK)¹ vien nepietiek, lai e-komercijā izmantotiem pakalpojumiem nodrošinātu pieejamas cenas.

Ko paredzēts panākt ar šo iniciatīvu?

Mērķi ir palielināt regulatīvās uzraudzības rezultativitāti, uzlabot pārredzamību attiecībā uz dažādu pārrobežu piegādes pakalpojumu pieejamību un cenu un veicināt konkurenci. Rezultātā vajadzētu samazināties paku pārrobežu piegādes cenām, ko maksā individuāli patērētāji un mazi e-mazumtirgotāji, jo īpaši attālos reģionos. Pārrobežu piegādes pakalpojumu kvalitātes jautājums tiek risināts atsevišķi.

Kāda ir ES līmeņa rīcības pievienotā vērtība?

Ir mazvarbūtīgi, ka valstis iepriekš minētās pārrobežu problēmas atrisinās, rīkojoties tikai savā līmenī, bez ES līmeņa saskaņotas pieejas. Dažādās pieejas vai spēkā esošā tiesiskā regulējuma (jo īpaši Pasta pakalpojumu direktīvas) atšķirīgās interpretācijas ir izraisījušas nevienlīdzīgus konkurences apstākļus piegādes operatoriem, kas darbojas dažādās dalībvalstīs, un atšķirīgu aizsardzības līmeni MVU un iedzīvotājiem, kuri mēģina izmantot (digitālā) vienotā tirgus priekšrocības. Iekšējā tirgus šķēršļus dalībvalstis nevar novērst vienas pašas, jo Eiropas piegādes tīkli ir vairāku valstu jurisdikcijā.

B. Risinājumi

Kādi normatīvie un nenormatīvie rīcībpolitiskie risinājumi ir apsvērti? Vai kādam variantam tiek dota priekšroka? Kāpēc?

Attiecībā uz cenu pārredzamību un regulatīvajām pilnvarām tika izvērtēti dažādi risinājumi. Vēlamais risinājums ir šāds:

- 1) palielināt pārredzamību, publicējot Komisijas tīmekļvietnes *EUROPA* īpašā sadaļā cenas, kādas dažādi pārrobežu piegādes pakalpojumu sniedzēji ir noteikuši konkrētiem produktiem, un prasot VRI novērtēt to pieejamību;
- 2) uzlabot regulatīvo uzraudzību, skaidri nosakot, ka visiem paku piegādes operatoriem (kas pārsniedz noteiktu lielumu) ir jāiesniedz valsts regulatīvajām iestādēm statistikas datu pamatkopums;
- 3) veicināt konkurenci, nosakot, lai trešām pusēm būtu piekļuve pārrobežu tīkliem un daudzpusējiem valsts pasta operatoru cenu nolīgumiem.

Citi risinājumi, kuri tika apsvērti un noraidīti, ietvēra tādu cenu pārredzamības palielināšanu, par kurām panākta individuāla vienošanās un/vai kuras e-mazumtirgotāji maksā piegādes operatoram, un iepriekšēju paziņošanu (regulatoriem) par cenu izmaiņām.

Atsevišķa regula dod iespēju ātri īstenot īpašus un tieši piemērojamus noteikumus un tādējādi mazināt sadrumstalotību. Vienoti noteikumi nodrošinās juridisko noteiktību visiem tirgū esošajiem operatoriem. Nelegislatīvi pasākumi, piemēram, 2013. gada Ceļvedis vienotā tirgus pilnveidei paku piegādes jomā², cenu pieejamību vai regulatīvo uzraudzību līdz šim nav uzlabojuši. Ņemot vērā straujās pārmaiņas dažās tirgus daļās un ierobežoto tirgus informāciju, netiek ierosināts regulēt cenas.

Kuru risinājumu kurš atbalsta?

Mazumtirgotāji un patērētāji atbalsta cenu samazināšanas pasākumus. Valsts pasta operatori ir pret regulatīvu iejaukšanos, jo uzskata, ka tirgi ir konkurētspējīgi. Ekspresstījumu nozare atbalsta tiesiskā regulējuma saskaņošanu, taču kritizē VRI regulatīvās uzraudzības palielināšanu. VRI atzīst pašreizējo tirgus datu trūkumu, taču ir piesardzīgas jautājumā par jaunām *ex ante* pilnvarām. Eiropas Parlaments ir aicinājis izveidot līdzsvarotu un mērķtiecīgu pasākumu. Dalībvalstis nevēlas, lai cenas tiktu regulētas.

C. Vēlamākā risinājuma ietekme

¹ Grozīta ar Direktīvu 2002/39/EK un Direktīvu 2008/6/EK.

² COM(2013) 886 *final*.

Kādus ieguvumus nodrošinās vēlamais risinājums (ja tāds ir, pretējā gadījumā — galvenie risinājumi)?
Pateicoties labākām tirgus zināšanām, VRI varēs labāk uzraudzīt tirgu un pārraudzīt tirgus tendences. Cenu tīmekļvietne un VRI veiktie cenu pieejamības novērtējumi akcentēs (pārāk) augstas cenas un radīs spiedienu, kas liks piedāvāt saprātīgākas cenas. Īpaši izdevīgi tas būs mazajiem e-mazumtirgotājiem un patērētājiem. Piegādes operatoriem izdevīga būs pārrobežu piegādes pakalpojumu pieprasījuma palielināšanās. Piekļuve daudzpusējiem nolīgumiem atvieglos piegādes operatoru ienākšanu tirgū un palīdzēs samazināt valsts pasta operatoru izmaksas.
Kādas ir vēlamā risinājuma izmaksas (ja tāds ir, pretējā gadījumā — galveno risinājumu izmaksas)?
Pamatojoties uz ES standartizmaksu modeli un Komisijas pieredzi statistikas jomā, ir aplēsts, ka izmaksas nepārsniegs EUR 500 000 (EUR 221 000 regulatoriem, EUR 20 000 valsts pasta operatoriem un EUR 170 000 citiem piegādes operatoriem).
Kā tas skars uzņēmumus, MVU un mikrouzņēmumus?
Ar priekšlikumu paredzēts piegādes cenas samazināt, lai mazie e-mazumtirgotāji varētu palielināt pārdošanas apjomu. No datu sniegšanas prasības VRI būs atbrīvoti piegādes operatori, kuri nodarbina mazāk nekā 50 darba ņēmēju un kuri uzņēmējdarbību veic vienā dalībvalstī.
Vai tiks būtiski ietekmēti valstu budžeti un pārvaldes iestādes?
Dalībvalstīm var rasties papildu izmaksas, ja VRI tiek finansētas no valsts budžeta un ir nepieciešami papildu līdzekļi.
Vai būs kāda cita būtiska ietekme?
Nē. Piegādes operatoriem no trešām valstīm, kuri vēlas piedāvāt pakalpojumus ES, būs jāievēro tie paši noteikumi.
D. Turpmākā rīcība
Kad rīcībpolitika tiks pārskatīta?
Divus gadus pēc pieņemšanas regula tiks pārskatīta ziņojumā, kurā būs ietverta arī informācija par progresu, kas panākts attiecībā uz citām iniciatīvām, kuru mērķis ir pabeigt paku piegādes vienotā tirgus izveidi.